

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobce: **P. A.**, narozen X,
bytem X,
zastoupen Mgr. et Bc. Ivou Jónovou, advokátkou,
sídlem Bozděchova 97/2, 400 01 Ústí nad Labem,

proti
žalovanému: **Magistrát města Ústí nad Labem**,
sídlem Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2018, č. j. MMUL/OPA/OP/149448/2018/Žabl,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své právní zástupkyně domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Magistrátu města Ústí nad Labem ze dne 3. 4. 2018, č. j. MMUL/OPA/OP/149448/2018/Žabl, jímž žalovaný částečně změnil rozhodnutí Městského obvodu Ústí nad Labem – město, komise pro projednání přestupků (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 15. 2. 2018, č. j. Přest. M01436,1437,1438/2017/BílkD-23, a to tak, že v části výroku o uznání viny žalobce vypustil slovo „nonverbálně“, neboť není možné někoho urazit písemně bez použití slov, a ve zbytku odvolání žalobce zamítl. Citovaným rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z přestupku proti občanskému soužití dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o některých přestupcích“), kterého se dopustil tím, že dne 9. 8. 2017 prostřednictvím dopisu úmyslně napadl výroky „lhářko, podvodnice, zlodějko“ Ing. J. N., nar. X, Mgr. Z. D., nar. X, a M. L., nar. X, všechny bytem X, čímž jmenované urazil na cti. Za uvedený přestupek byla

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

12/2018

žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1 000 Kč.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že jeho výroky byly pravdivé, a tudíž je nelze podřadit pod skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 7 odst. 1 zákona o některých přestupcích. K tomu dodal, že správní orgán I. stupně mu zamezil být právně zastoupen, když jednání neodročil na březen 2018, ačkoliv v době uskutečněního jednání žalobce nemohl z důvodu neoprávněně vedené exekuce své právní zastoupení realizovat. Žalobce ani nebyl poučen o možnosti právního zastoupení, a pokud bylo v protokolu o jednání zaznamenáno, že žalobce právní zastoupení nepožaduje, neodpovídá tento údaj skutečnosti. O tom, že protokol neodpovídá skutečnosti, svědčí i to, že správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce má dotazy, nicméně poté popsal pouze jeden dotaz. Žalobci bylo rovněž zamezeno klást dotazy a navrhopat důkazy, což mělo za následek nemožnost prokázání pravdivosti jeho výroků. S ohledem na tyto skutečnosti žalobce konstatoval, že bylo porušeno jeho právo na obhajobu a právo na spravedlivý proces. Dále namítal, že správní orgány neprokázaly úmysl žalobce ublížit osobám postiženým na cti tím, že je zesměšní nebo jiným způsobem hrubě urazí, takový úmysl žalobce vyloučil. Poukázal přitom na skutečnost, že neměl povědomí o tom, že by jeho výroky nebyly nepravdivé, resp. že by se jimi mohl dotknout uvedených osob, jen připustil, že výroky byly citově zabarvené. Jeho výroky sice nebyly hodnotově neutrální, byly však adekvátní smyslu a kontextu, v němž byly proneseny, a odpovídaly tedy nastalé situaci. V této souvislosti žalobce obsáhle popsal, za jaké situace předmětné výroky na členské schůzi společenství vlastníků jednotek dne 6. 5. 2014 pronesl. Dle žalobce není možné požadovat, aby hodnotově vážil každé slovo, když výroky nebyly nepřiměřené situaci, a tedy nebyly ani bezdůvodné. Jeho jednání nemůže být shledáno přestupkem, neboť nebylo prokázáno porušení či ohrožení zájmu společnosti ve smyslu § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Současně poznamenal, že se přestupkového jednání dopustil zasláním dopisu dne 9. 8. 2017, který byl adresován dotčeným osobám, nedopustil se tak předmětného jednání veřejně. S poukazem na princip ultima ratio a zásadu subsidiarity trestní represe, žalobce podotkl, že intenzita a povaha výroků neodpovídá odpovědnosti dle zákona o odpovědnosti za přestupky, proto měla být subsidiárně aplikována ustanovení občanského zákoníku.
3. Dále žalobce uvedl, že správní orgán I. stupně porušil jeho procesní práva, zejména právo na spravedlivý proces, když mu vymezil pouze určitou část návrhu na projednání přestupku, k níž mohl pokládat dotazy. Ostatní jeho otázky či návrhy důkazů nebyly připuštěny ani protokolovány. V rozrušení žalobce protokol o jednání podepsal, ačkoliv věděl, že mu správní orgán nevyhověl. Žalobce vytkl správnímu orgánu I. stupně, že se dostatečně nezabýval naplněním skutkové podstaty přestupku, jakož i to, že konstatoval jako přítěžující okolnost, že se žalobce dopustil přestupkového jednání vůči osobám něžného pohlaví, tím se cítil být diskriminován na základě pohlaví. Diskriminaci své osoby pociťoval rovněž proto, že správní orgán I. stupně byl obsazen pouze ženami, což vyústilo v neobjektivní posouzení věci. Prvostupňové rozhodnutí žalobce shledal nepřezkoumatelným, neboť v něm chybí úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení důkazů a při zamítání důkazních návrhů, a náležitosti dle ust. § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Odůvodnění prvostupňového rozhodnutí dle žalobce nepředstavovalo objektivní závěr a podklad pro konstatování viny za spáchaný přestupek.

4. Ve vztahu k nemožnosti uvádět svá stanoviska, žalobce dále poukázal na stanovisko správního orgánu I. stupně k podanému odvolání, z něhož vyplývá, že vznášel dotazy a chtěl doložit okolnosti, kterými by prokázal pravdivost svých tvrzení, což by mělo vliv na zhodnocení materiální stránky přestupku. Správní orgán totiž připustil, že žalobce vznášel dotazy, nicméně pak uvedl pouze jeden dotaz. Brojil také proti tomu, že mu nebylo z důvodu ochrany účastníků řízení umožněno pořídit audiozáznam jednání. Žalovanému vytýkal, že v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce nedoložil pravdivost svých výroků, opomenul však, že tyto skutečnosti nebyly prokázány jednáním správního orgánu I. stupně. V napadeném rozhodnutí k tomu pouze uvedl, že by se jednalo o hrubé porušení procesních práv, blíže se však námitkou žalobce nezabýval. Hrubost urážek žalovaný posuzoval s ohledem na skutečnost, že dotčené osoby jsou členkami výboru společenství vlastníků jednotek, jedna z nich přitom pracuje v advokátní kanceláři a druhá jako učitelka. Nezdůvodnil však, proč by předmětné výroky měly mít jiný vliv např. na osobu bez zaměstnání a jiný vliv třeba na učitelku. Dle žalobce nemůže mít postavení osoby ve společnosti vliv na spáchaný přestupek, zvláště když v dopise nebylo ohledně zaměstnání uvedeno ničeho. V tomto ohledu žalovaný překročil rámec provedeného dokazování, neboť bylo prokázáno pouze to, že výroky byly napsány v dopise a odeslány dotčeným osobám. Pokud tyto osoby sdělily obsah dopisu dalším osobám, jednání žalobce s tím není v příčinné souvislosti. Skutečnost, že by žalobce zaslal dopis i jiným osobám totiž nebyla prokázána. Žalobce též namítal, že správní orgán nezjišťoval jeho osobní a majetkové poměry, což je nutné pro stanovení přiměřené sankce. K tomu žalobce uvedl, že sankce musí být přiměřená nejen ve vztahu k objektivní a subjektivní stránce přestupku, tedy k jeho závažnosti, ale též ve vztahu k osobě pachatele a jeho poměrům. Tyto povinnosti žalovaný nedodržel, a tím porušil zásadu zákonnosti a individualizace trestu.
5. Žalobce ohledně námítky nedostatečného odůvodnění rozhodnutí shrnul, že správní orgány opomenuly vyložit, které skutečnosti při hodnocení formálních a materiálních znaků přestupku vzaly za prokázané a o které skutečnosti své závěry opřely. Neuvedly také, které skutečnosti pokládají za vyloučené nebo pochybné, jakými úvahami se řídily při hodnocení důkazů, proč tyto nevyhověly dalším důkazním návrhům a proč tyto návrhy nezaprotokolovaly. Dále neuvedly ani úvahy, jakými se řídily při posuzování viny a trestu, přitěžujících okolností, a zda zjišťovaly osobní a majetkové poměry žalobce. Nevypořádaly se s obhajobou žalobce ohledně pravdivosti jeho výroků. Žalobce dále zdůraznil zásadu vyšetřovací, dle které je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Této povinnosti správní orgán nedostál, když se nevypořádal s navrhovanými důkazy. Ohledně nesprávné protokolace žalobce doplnil, že správnímu orgánu nepřísluší, aby vybrané části výpovědi účastníka řízení, návrhy důkazů či jeho dotazy nezaznamenal do protokolu nebo je evidoval pouze mimo protokol, k tomu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2011, sp. zn. 42 A 1/2010. Na základě výše uvedeného konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí nebylo založeno na objektivních právních skutečnostech, naopak bylo vydáno v rozporu se zásadami legality, materiální pravdy, rovnosti a vstřícnosti. Jelikož žalovaný tyto vady neodstranil, je i napadené rozhodnutí vydáno v rozporu se zákonem.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

12/2018

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný předložil k výzvě soudu správní spis spolu s písemným vyjádřením k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. K věci uvedl, že se v napadeném rozhodnutí vypořádal se všemi odvolacími námitkami procesního charakteru, které měly dle žalobce vyústit v porušení jeho práva na spravedlivý proces. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný konstatoval, že žalobce podepsáním protokolu z ústního projednání přestupku ze dne 15. 2. 2018, jak na jeho konci, tak na každé jeho straně, stvrdil, že byl seznámen se všemi podklady pro rozhodnutí a s obsahem protokolu. Podpisem dal najevo, že nežádá jejich doplnění, ani opravu protokolace, s jejíž úplností a správností souhlasí. Žalobce rovněž podepsal poučení účastníka řízení, v jehož rámci byl seznámen s rozsahem svých procesních práv. S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný považoval žalobní námitky za irelevantní účelové a toliko v rovině tvrzení. To platí i pro údajnou psychickou rezignaci žalobce při jednání před přestupkovou komisí, na kterou mohl reagovat žádostí o přerušování či odložení jednání. Žalovaný proto neshledal důvod pro polemiku s tvrzením žalobce pro její zjevnou nadbytečnost, neboť všechna tvrzení jsou v rozporu s průběhem přestupkového řízení, jak byl zachycen v předmětném správním spisu. Pro úplnost žalovaný uvedl, že žalobci uloženou pokutu ve výši 2 000 Kč považuje za přiměřenou, odpovídající majetkovým poměrům žalobce a plnící spíše preventivní funkci ve smyslu usměrnění žalobce ve výrazech, které užívá vůči třetím osobám. Ve zbytku žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě rozhodl soud v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaný s projednáním věci bez nařízení ústního jednání souhlasil a žalobce nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním, takže se má za to, že souhlas udělil, když byl o tomto následku ve výzvě výslovně poučen.
8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a ustanovení § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ustanovení § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Oznámením o zahájení řízení ze dne 19. 12. 2017, č. j. Přest. M01435, 1436, 1437, 1438/2017/BílkD-14, správní orgán I. stupně zahájil vůči žalobci správní řízení pro podezření ze spáchání přestupku proti občanskému soužití dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, kterého se měl dopustit tím, že dne 9. 8. 2017 prostřednictvím dopisu, zaslaného všem vlastníkům jednotek a členům Společenství vlastníků jednotek X (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

„společenství vlastníků jednotek“), měl napadnout výroky „lhářko, podvodnice, zlodějko“ Ing. J. N., nar. X, místem trvalého pobytu X, a Mgr. Z. D., nar. X, místem trvalého pobytu X (dále jen „osoby přímo postižené spácháním přestupku“), čímž měl jmenované urazit na cti. Uvedeného přestupku se měl dále dopustit tím, že dne 10. 5. 2017 v ulici X, měl při schůzi společenství vlastníků jednotek verbálně napadnout výrazy „lhářko, zlodějko“ M. L., nar. X, místem trvalého pobytu X, čímž ji měl urazit na cti a dne 9. 8. 2017 měl prostřednictvím dopisu zaslání všem vlastníkům jednotek a členům Společenství vlastníků jednotek X, jmenovanou M. L. napadnout výroky „lhářko, podvodnice, zlodějko“, čímž ji měl urazit na cti. Současně s oznámením o zahájení řízení správní orgán I. stupně na den 15. 2. 2018 nařídil termín konání ústního jednání.

10. Usnesením ze dne 5. 2. 2018, č. j. Přest. M01435/2017/BílkD-19, správní orgán I. stupně věc, spočívající v přestupku proti občanskému soužití dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, kterého se měl dopustit tím, dne 10. 5. 2017 v blíže nezjištěné době v ulici X, měl při schůzi společenství vlastníků jednotek verbálně napadnout výrazy „lhářko, zlodějko“ M. L., nar. X, místem trvalého pobytu X, čímž ji mohl urazit na cti, odložil, neboť osoba přímo postižená spácháním přestupku, který lze projednat pouze s jejím souhlasem, takový souhlas nedala. O ústním jednání konaném dne 15. 2. 2018 byl pořízen protokol, z něhož vyplývá, že se k nařízenému jednání dostavil žalobce i osoby přímo postižené přestupkem. Před zahájením ústního jednání žalobce požádal, aby mu bylo dovoleno pořídit zvukový záznam jednání, z protokolu však vyplývá, že s takovým postupem osoby přímo postižené přestupkem nesouhlasily. V rámci ústního jednání byl proveden důkaz výsledkem obviněného, současně dal správní orgán I. stupně prostor pro vyjádření stanoviska osobám přímo postiženým přestupkem a dotazům žalobce na tyto osoby. Podpisem protokolu o jednání žalobce stvrdil, že byl seznámen se všemi podklady pro rozhodnutí a s protokolem, jejichž doplnění nepožadoval. Protokol podepsal jako úplný a správný. Správní orgán I. stupně dne 15. 2. 2018 vydal rozhodnutí, č. j. Přest. M01436,1437,1438/2017/ BílkD-23, jímž žalobce uznal vinným z přestupku dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích a uložil mu za to dle ust. § 46 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 7 odst. 4 písm. a) zákona o některých přestupcích pokutu ve výši 2 000 Kč. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal žalobce dne 7. 3. 2018 odvolání, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.
11. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci a po prostudování předloženého správního spisu dospěl k závěru, že podaná žaloba není důvodná.
12. Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou žalobce spatřoval ve skutečnosti, že žalovaný i správní orgán I. stupně ve svých rozhodnutích neuvedli, které skutečnosti vzali při hodnocení naplnění skutkové podstaty přestupku za prokázané, o které skutečnosti svá rozhodnutí opřely a jaké skutečnosti měly naopak za vyloučené. Neodůvodnili také, proč nevyhověli důkazním návrhům a proč tyto návrhy nezaprotovali. Neuvedli též, jak se vypořádali s argumentem pravdivosti výroků, ani jakými úvahami se řídili při posouzení viny, trestu a přitěžujících okolností. Tuto námitku soud neshledal důvodnou.
13. Dle ust. § 68 odst. 3 věty první správního řádu v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

14. Soud konstatuje, že z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že správní orgán vzal za prokázané, že se žalobce dopustil přestupkového jednání, jak mu bylo kladeno za vinu, jelikož při ústním jednání nepopřel, že dopis s hanlivými a urážlivými výroky směřovanými vůči osobám přímo postiženým spácháním přestupku napsal. Uvedl, že skutková podstata daného přestupku byla naplněna, neboť ta je souhrnem zákonných znaků jednání, pro které je typické jeho negativně sociální obsah. Výroky žalobce překročily svou intenzitou pouhou nevhodnost, a tudíž je lze považovat za dehonestující. Žalobce předmětnými výroky zaútočil na čest nejen většího počtu osob, ale i vůči osobám něžného pohlaví a v místě, kde se tyto osoby zdržují. Správní orgán rovněž uvedl, že u žalobce byl prokázán úmysl přímý, když ke spáchání přestupku přímo směřoval. Správní orgán se též zabýval tvrzením žalobce, že dopis následně nerozeslal dalším členům společenství vlastníků jednotek z důvodu poruchy tiskárny.
15. Při posouzení přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, coby rozhodnutí odvolacího orgánu, je třeba vycházet z premisy, že rozsah a kvalita jeho odůvodnění především závisí na obsahu podaného odvolání a v něm specifikovaných námitek. Z odvolání žalobce vyplývá, že uplatnil celkem tři námitky, a to námitku porušení procesních práv, námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu a námitku nesprávného právního posouzení. Žalovaný se ke všem těmto námitkám vyjádřil, když uvedl, že spáchání skutku bylo prokázáno u ústního jednání dne 15. 2. 2018 vyjádřením samotného žalobce a současně žalobce nedoložil žádný důkaz o tom, že by ke spáchání skutku z jeho strany nemělo dojít. Ohledně skutečnosti, že došlo ze strany žalobce k hrubým urážkám, žalovaný uvedl, že všechny osoby přímo postižené spácháním přestupku jsou členkami výboru společenství vlastníků jednotek, z nichž jedna pracuje pro advokátní kancelář a druhá jako učitelka, a proto jsou výroky žalobce způsobilé znevážit dotčené osoby v osobním, pracovním či veřejném životě. K namítanému porušení procesních práv žalobce žalovaný uvedl, že přípustnost pořízení audiozáznamu jednání je zcela na úvaze správního orgánu. Jelikož žalobce důvody k nahrávání jednání nevysvětlil, byl zákaz nahrávání v souladu s právem, zvláště když další soukromé osoby nevyjádřily s nahráváním souhlas. Žalovaný reagoval rovněž na námitku nesprávné protokolace, k níž uvedl, že žalobci nic nebránilo v tom, aby námitku dle § 18 správního řádu vznesl, a to dříve než v podaném odvolání.
16. S ohledem na uvedené skutečnosti soud shledal napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně za přezkoumatelné a v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu stanovujícího náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí.
17. Dále se soud zabýval námitkou nesprávné protokolace ústního jednání konaného před správním orgánem I. stupně, kterou žalobce spatřoval ve skutečnosti, že nebyly do protokolu zaznamenány veškeré jeho dotazy a stanoviska.
18. Dle ust. § 18 odst. 1 správního řádu o ústním jednání (§ 49) a o ústním podání, výsledku svědka, výsledku znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepisuje protokol. Kromě protokolu lze též pořídit obrazový nebo zvukový záznam.
19. Dle odst. 2 téhož ustanovení protokol obsahuje zejména místo, čas a označení úkonů, které jsou předmětem zápisu, údaje umožňující identifikaci přítomných osob, vyličení průběhu Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

předmětných úkonů, označení správního orgánu a jméno, příjmení a funkci nebo služební číslo oprávněné úřední osoby, která úkony provedla. Údaji umožňujícími identifikaci fyzické osoby se rozumějí jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jiný údaj podle zvláštního zákona.

20. Dle odst. 3 téhož ustanovení protokol podepisuje oprávněná úřední osoba, popřípadě osoba, která byla pověřena sepsáním protokolu, a dále všechny osoby, které se jednání nebo provedení úkonu zúčastnily. Odepření podpisu, důvody odepření a námítky proti obsahu protokolu se v protokolu zaznamenají.
21. Soud předesílá, že funkcí protokolu o jednání, který se pořizuje podle § 18 správního řádu, je především funkce důkazní, má tedy zejména osvědčit, co se při jednání odehrálo. Je nepochybně v zájmu účastníka řízení dbát o řádnou protokolaci ústního jednání a případně vznést námítky proti protokolaci (§ 18 odst. 3 správního řádu), neboť v případě sporu usnadní protokol o jednání, který je po obsahové stránce úplný a správný, pozici účastníka řízení. Není-li však podání účastníka, které bylo učiněno při ústním jednání, zachyceno v dostatečné míře v protokolu o jednání, neznamená to, že by podání nebylo učiněno. Pouze je tím ztížena případná důkazní situace účastníka řízení, má-li prokázat, že podání učinil a jeho obsah (k tomu srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2016, č. j. 46 A 20/2014-88, dostupný na www.nssoud.cz). K tomu je třeba dodat, že v případě námitek proti obsahu nebo způsobu protokolace je nutné tyto výhrady uplatnit nejpozději při podpisu předmětného protokolu, jinak se osoba brojící vůči obsahu protokolu vystavuje nebezpečí, že budou její námítky posouzeny jako nevěrohodné s ohledem na skutečnost, že zřejmě nebude mít jak svá tvrzení o jiném průběhu jednání prokázat.
22. Ve Stanovisku správního orgánu I. stupně k odvolání žalobce ze dne 7. 3. 2018, č. j. Přest. M01436, 1437, 1438/2017/BílkD-25, správní orgán I. stupně uvedl: *„Obviněný v rámci vedení své obhajoby přednášel stanoviska a okolnosti, které nesouvisely s projednávanou věcí, a to ani v nejmenším slova smyslu. Je pravdou, že v úvodu ústního jednání vznesl požadavek směřovaný na pořízení audiozáznamu z průběhu vedení řízení, s tím však vyjádřily jednotný nesouhlas osoby přímo postižené přestupkem, a tudíž v souladu se stanoviskem Ministerstva vnitra (...) nebylo pořízení takového záznamu povoleno. K hledisku obviněného, který předstíral, že stěžovatelkám bylo umožněno vše, naproti tomu, jemu nic, je pak nutné konstatovat, že osoby přímo postižené přestupkem se vyjadřovaly věcně a plně k projednávané věci. Obviněný činil pravý opak.“*
23. Z uvedeného stanoviska je zřejmé, že správní orgán I. stupně nezaprotokoloval veškerá tvrzení a vyjádření žalobce, která při jednání pronesl, neboť měl za to, že nesouvisí s projednávanou věcí. Správní orgán v protokolu o jednání rovněž nikterak nezmínil, že žalobce požádal o možnost pořídit si audiozáznam o jednání a ani to, jak s tímto požadavkem naložil. Soud konstatuje, že uvedený postup není v rozporu s právními předpisy, neboť dle ust. § 18 odst. 3 správního řádu správní orgán není povinen doslovně protokolovat výpovědi účastníků řízení či dalších osob participujících na řízení, ale toliko do protokolu zaznamenat průběh předmětných úkonů. Jestliže tedy měl správní orgán I. stupně za to, že vyjádření žalobce nesouviselo s projednávanou věcí, nebyl povinen tuto část vyjádření žalobce do protokolu zaznamenávat. Za takové situace bylo na žalobci, aby se proti protokolaci ústního jednání bránil způsobem, který správní řád v ust. § 18 odst. 3 předvídá, a to buď odepřením podpisu protokolu, nebo podáním námitek proti jeho obsahu. Pro důvody odepření podpisu i pro podání námitek přitom dle citovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ustanovení platí, že musí být do protokolu zaznamenány. To znamená, že k uplatnění námítky nesprávné protokolace již správní orgán musí do protokolu o jednání zanést alespoň v obecné rovině vyjádření účastníka, a to i přesto, že se domnívá, že nemůže mít na projednávanou věc žádný vliv.

24. Z protokolu o ústním jednání ze dne 15. 2. 2018 vyplývá, že žalobce protokol podepsal a že nevzněl žádné námítky proti jeho obsahu. Tyto skutečnosti ostatně sám žalobce potvrdil v žalobě, v níž uvedl, že protokol podepsal v rozrušení, když mu došlo, že jeho návrhům správní orgán I. stupně nevyhověl. K tomu soud uvádí, že žalobce měl právě prostřednictvím námitek dle § 18 odst. 3 správního řádu možnost poukázat na nesprávný postup správního orgánu tím, že by trval na tom, aby v rámci těchto námitek bylo do protokolu o ústním jednání zaznamenáno, jakých skutečností se jeho tvrzení, jež správní orgán odmítl zaprotokolovat, týkala. K tomuto kroku se však žalobce neuchýlil. Další možnosti, jak mohl žalobce upozornit na nesprávnost postupu správního orgánu, bylo namítat vady protokolace v podaném odvolání, v němž mohl podrobně vyličit svá skutková tvrzení, jakož i důkazní návrhy, které mu v průběhu ústního jednání nebyly dovoleny přednést, případně které nebyly správním orgánem I. stupně zaprotokolovány. Žalobce ovšem ani v odvolání na nedostatky v protokolaci ústního jednání nepoukázal. Z těchto okolností, kdy žalobce námítku nesprávné protokolace uvedl poprvé až v podané žalobě, nelze než uzavřít, že žalobce neprokázal, že by při ústním jednání dne 15. 2. 2018 tvrdil k věci relevantní skutečnosti, které by měl správní orgán I. stupně protokolovat. Tuto námítku proto soud neshledal důvodnou.
25. Další námítkou žalobce brojil proti tomu, že mu nebylo umožněno pořídit audiozáznam z ústního jednání konaného před správním orgánem I. stupně. Tuto námítku soud neshledal důvodnou.
26. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 37/2009-94, dostupném na www.nssoud.cz, k problematice pořizování audiozáznamu ústního jednání uvedl: „*účastník řízení má právo realizovat svá procesní práva a oprávněné zájmy a správní orgán je povinen umožnit účastníkům řízení uplatňovat v rámci výkonu veřejné správy jejich práva a oprávněné zájmy, které jim garantuje zákon. Pořizování zvukových záznamů ústního jednání není správním řádem nijak upraveno ani ve vztahu ke správnímu orgánu, ani ve vztahu k účastníkům řízení či jiným zúčastněným osobám. To však neznamená, že neexistuje-li pozitivní právní úprava, je takové jednání účastníka řízení bez dalšího nepřípustné, respektive zakázáno. I když ústní jednání bylo v daném případě neveřejné ve smyslu § 21 odst. 3 správního řádu, což znamenalo, že správní orgán na něm připustil jen účast osob zúčastněných na řízení, tedy vedle pracovníků či členů správního orgánu, účastníků řízení a jejich zástupců, dále předvolaných svědků, znalců, tlumočnicků apod., avšak nikoliv dalších osob, tedy veřejnosti, neznamenalo to, že by práva účastníka řízení byla v jeho průběhu menší než v případě ústního jednání veřejného. Podle čl. 2 odst. 4 Ústavy, každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit to, co zákon neukládá.*“
27. Přestože se výše uvedená věc týkala řízení podle správního řádu z roku 1967, soud má za to, že citované závěry Nejvyššího správního soudu obstojí i při aplikaci na řízení dle správního řádu z roku 2004, neboť možnost účastníka řízení pořizovat si osobní zvukový záznam z ústního jednání správního orgánu zůstává stále neupravena.
28. V projednávané věci správní orgán I. stupně odmítl (dle svého stanoviska k podanému odvolání), povolit žalobci pořídit audiozáznam o průběhu jednání s odůvodněním, že Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

12/2018

osoby přímo postižené přestupkem s tím vyjádřily nesouhlas, což považoval za souladné se stanoviskem Ministerstva vnitra, dle kterého má ochrana práv účastníků řízení, jejich osobnosti a mravnosti vyšší hodnotu než právo účastníka řízení pořizovat si z ústního jednání zvukový či obrazový záznam. Takový postup správního orgánu je nutné odmítnout jako nesprávný. Ačkoliv správní orgán I. stupně nespecifikoval, na jaké stanovisko Ministerstva vnitra svůj postup opřel, soud má za to, že vycházel z názoru Ministerstva vnitra prezentovaného *v Zápisu z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 18. 9. 2014*, v němž se obdobná argumentace, jakou použil správní orgán, nachází. V uvedeném dokumentu Ministerstvo vnitra pod bodem č. 6 řešilo otázku, zda může účastník řízení argumentovat ust. § 88 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), pokud mu nebude udělen souhlas s pořízením nahrávky. Ministerstvo vnitra přitom dospělo k závěru, že dané ustanovení nelze aplikovat na ústní jednání správního řízení, neboť správní řád obsahuje speciální úpravu ústního jednání, která stanovuje, že jednání je neveřejné a zároveň umožňuje správnímu orgánu rozhodnout, že jednání bude veřejné. Svůj názor o ochraně informací sdělovaných v průběhu přestupkového řízení dále podpořilo odkazem na ust. § 80 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a na povinnost správního orgánu dbát na ochranu práv účastníků dle § 49 odst. 2 správního řádu.

29. S uvedeným stanoviskem Ministerstva vnitra lze však souhlasit pouze v tom, že ustanovení občanského zákoníku nemůže mít přímý vliv na postup správního orgánu, který vede řízení dle správního řádu. Je třeba si uvědomit, že v případě pořizování nahrávky jedním z účastníků správního řízení během ústního jednání, jehož jsou vyjma úředních osob přítomny i další soukromé osoby, mohou vznikat vedle veřejnoprávních vztahů též vztahy soukromoprávní, které vyplývají z práva na ochranu osobnosti zakotveného v občanském zákoníku. Mezi účastníkem, který si pořídí zvukový záznam z ústního jednání, a ostatními soukromými osobami, jejichž projev bude zachycovat, tak může vzniknout ryze soukromoprávní vztah. V případě zaznamenávání projevů fyzických osob přitom bude vždy nutné posuzovat jejich charakter, tedy zejména zda jde o projevy osobní povahy, neboť jen těmto je poskytována ochrana dle ust. § 84 a násl. občanského zákoníku (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2005, č. j. 30 Cdo 64/2004, dostupný na www.nsoud.cz). Případný vznik soukromoprávního vztahu nicméně nemůže ovlivnit průběh správního řízení.
30. Dle názoru soudu není správný ani obecný závěr Ministerstva vnitra, že v důsledku povolení zaznamenávat průběh řízení by správní orgán následně odpovídal za porušení práv účastníků a dalších dotčených osob, neboť by tím porušil svou povinnost dle ust. § 49 odst. 2 správního řádu. Soud v tomto kontextu upozorňuje, že dané ustanovení dopadá pouze na situace, kdy správní orgán určí, že ústní jednání bude veřejné a lze ho aplikovat toliko ve vztahu k účastníkům řízení. V daném řízení však ústní jednání veřejné nebylo a osoby, které měl správní orgán I. stupně chránit v řízení nevystupovaly jako účastníci ve smyslu ust. § 27 správního řádu. Z uvedeného ustanovení tedy nelze jakkoliv vyvodit, že by měl správní orgán povinnost bez dalšího zamezit účastníkovi řízení v nahrávání průběhu ústního jednání, i když s takovým jednáním ostatní přítomné osoby nesouhlasily. Argumentace správního orgánu I. stupně, potažmo Ministerstva vnitra, založená na ochraně osobnostních práv je proto nesprávná a není způsobilá nijak zpochybnit závěry učiněné Nejvyšším správním soudem ve výše citovaném rozsudku, který v případě

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nahrávání ústního jednání účastníkem řízení akcentoval zásadu, že „každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit to, co zákon neukládá“.

31. Lze tedy konstatovat, že ze strany správního orgánu I. stupně došlo k procesnímu pochybení, pokud žalobci neumožnil audiozáznam z jednání pořídít. Samostatně je však nutné posoudit závažnost uvedené vady a její vliv na řízení, neboť ne každá vada způsobuje nezákonnost rozhodnutí. A o takový případ se jedná i zde – přestože se žalovaný ve vztahu k žalobci dopustil pochybení, žalobci v jeho důsledku nevznikla žádná újma, resp. nedošlo k žádnému poškození jeho procesních práv, a to ani jeho práva na obhajobu. Jak již soud naznačil výše, účastník řízení má nepochybně právo nahrát si průběh ústního jednání, případné porušení tohoto práva však zásadně nezpůsobuje nezákonnost vydaného rozhodnutí. Je třeba si uvědomit, že účastník řízení má k dispozici hned několik procesních prostředků, kterými se může bránit proti nesprávnému postupu správního orgánu, pakliže má za to, že dochází k porušení jeho práva na spravedlivý proces. Dále nelze přehlédnout, že ani sám žalobce v žalobě neuvedl, jakým způsobem mělo konkrétně v důsledku tohoto pochybení správního orgánu I. stupně dojít k zásahu do jeho procesních práv. S ohledem na tyto skutečnosti má soud za to, že vada spočívající nepřipuštění možnosti pořídít si zvukový záznam z průběhu ústního jednání nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí v projednávané věci.
32. Dále se soud zabýval námitkami, že žalobci nebylo vyhověno, když žádal o odročení ústního jednání před správním orgánem I. stupně, a že nebyl poučen o možnosti být v řízení právně zastoupen. V těchto skutečnostech žalobce spatřoval porušení práva na obhajobu. Těmto námitkám soud nepřisvědčil.
33. Dle ust. § 59 správního řádu správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětidenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.
34. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že oznámení o zahájení řízení o přestupku, jehož součástí bylo i předvolání k ústnímu jednání na den 15. 2. 2018 bylo žalobci doručeno dne 22. 12. 2017. Žalobce nyní v podané žalobě tvrdí, že při ústním jednání navrhoval jeho odročení z důvodu neoprávněné exekuce, která mu znemožňovala zajištění právního zastoupení.
35. Bez ohledu na okamžik, kdy byl žalobcův majetek exekučně obstaven, zůstává skutečností, že žalobce věděl o nařízeném ústním jednání již od 22. 12. 2017, tedy celkem 55 dnů před jeho konáním. Pokud tedy žalobce nemohl disponovat finančními prostředky již delší dobu před jednáním, měl v svou žádost o odročení jednání v souladu s ust. § 59 věty třetí správního řádu adresovat správnímu orgánu I. stupně bez zbytečného odkladu poté, co mu byl termín ústního jednání oznámen (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2019, č. j. 3 As 274/2017-59, dostupný na www.nssoud.cz). Pokud by naopak exekuce na majetek žalobce byla zahájena jen velmi krátce předtím, než se ústní jednání konalo, a to tak, že by to žalobci znemožnilo včas informovat o této skutečnosti správní orgán, a zároveň žalobce ani v této chvíli neměl zajištěné právní zastupování, znamenalo by to, že si žalobce nebyl schopen právního zástupce obstarat ani v době, kdy proti němu exekuce vedena nebyla. Důvod odročení jednání by tak byl v tomto případě Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pouze účelový. S ohledem na uvedené skutečnosti proto soud nemohl tuto námitku shledat důvodnou.

36. K námitce absence poučení o možnosti právního zastoupení soud uvádí, že v oznámení o zahájení řízení o přestupku správní orgán uvedl v rámci části poučení, že žalobce má jako účastník řízení zejména právo: „*zvolit si zástupce; zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí, kterou lze udělit i ústně do protokolu; v téže věci můžete mít současně pouze jednoho zmocněnce (§ 33 odst. 1 správního řádu)*“. Zásilka s oznámením o zahájení řízení byla žalobci předána proti jeho podpisu. V protokolu z ústního jednání, který žalobce na každé jeho stránce podepsal, je zaznamenáno, že: „*obviněný byl řádně poučen na předloženém předtisku, k tomuto uvedl, že poučení plně porozuměl, není potřeba ho blíže vysvětlit, dále uvedl, že se v přestupkovém řízení nenechá zastupovat, bude jednat sám za sebe*“. V poučení účastníka řízení, které je součástí protokolu, se uvádí, že účastník: „*má právo být zastoupen advokátem nebo jiným zástupcem, kterého si zvolí*“. Tuto přílohu protokolu žalobce rovněž podepsal.
37. S ohledem na uvedené soud nemá pochybnosti o tom, že žalobce byl řádně poučen o svém právu nechat se v řízení o přestupku zastupovat zmocněncem, neboť se tak prokazatelně stalo jak v předvolání k ústnímu jednání, tak i před jeho zahájením. K tomu je na místě podotknout, že žalobce měl nesporně povědomí o tom, že má právo být zastoupen, když, dle svého tvrzení v žalobě, žádal o odročení jednání, právě z důvodu, aby měl prostor si právní zastoupení zajistit. Případná absence poučení o možnosti být zastoupen proto v tomto konkrétním případě nemohla představovat porušení poučovací povinnosti správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 2 správního řádu.
38. Dále se soud zabýval námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu, kterou žalobce spatřoval v tom, že se správní orgán I. stupně nezabýval pravdivostí jím uvedených výroků, resp., že mu jejich pravdivost neumožnil prokázat. Tuto námitku soud neshledal důvodnou.
39. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce zaslal výboru společenství vlastníků jednotek dopis datovaný dnem 9. 8. 2017, v němž brojil proti zápisu z členské schůze společenství vlastníků jednotek ze dne 10. 5. 2017, který dle jeho názoru neodpovídal skutečnosti. V dopise namítal, že mu nebylo umožněno na schůzi hlasovat a ani nahrávat její průběh, poukázal rovněž na svůj incident s manželem paní L. V závěru dopisu žalobce uvedl: „*Ano je pravda, že jsem při odchodu oznámil, že předsedkyně je psychopatka a zlodějka. V tom rozrušení jsem zapomněl sdělit, že ještě lhářka a podvodnice. Stejně lhářky, zlodějky a podvodnice jsou N. a D.*“
40. K uvedené námitce soud uvádí, že pro posouzení jednání žalobce je rozhodné, že se předmětných slovních výpadů dopustil v dopise, který zaslal osobám přímo postiženým přestupkem až s tříměsíčním odstupem od konání schůze a událostí, na které reagoval. Je sice pravdou, že je vždy nutné brát v úvahu okolnosti, které předcházely jednání, které je považováno za porušení občanského soužití (srov. např. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 12. 5. 2011, č. j. 1 A 24/2010-22, či ze dne 22. 7. 2019, č. j. 4 A 75/2016-61, oba dostupné na www.nssoud.cz), v projednávaném případě však žalobce užil předmětných výroků až s velkým časovým odstupem a nikoliv v přímé konfrontaci s adresáty jeho výroků. Za těchto okolností proto nebylo na místě, aby se správní orgán I. stupně podrobně zabýval událostmi, které jeho výrokům předcházely o několik měsíců či dokonce, aby zkoumal, zda jsou jeho výroky vztahující se k těmto skutečnostem pravdivé či nikoliv. Správní orgán stran zjišťování skutkového stavu tedy nijak nepochybil, pokud Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dokazování při ústním jednání směřoval zejména k prokázání skutečnosti, zda byl žalobce autorem zmíněného dopisu a již se nezabýval konkrétními důvody, které jej k jeho sepsání vedly.

41. Dále se soud zabýval námitkou, že nebyla naplněna skutková podstata přestupku dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích. Žalobce v tomto směru namítal, že neměl v úmyslu nikoho urazit nebo zesměšnit a že jeho výroky nebyly hrubé či v rozporu se zásadami slušného chování, naopak byly adekvátní situaci a zejména pravdivé. Nemohly se tak dotknout cti osob přímo postižených spácháním přestupku. Hájil se také tím, že z jeho strany šlo pouze o hodnotové soudy.
42. Dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí.
43. Z žalobcových námitek lze vyčíst, že má za to, že titulování osob přímo postižených přestupkem slovy „lhářko“, „podvodnice“ či „zlodějko“ nedosahuje takové intenzity, aby tyto výrazy bylo možné vyhodnotit jako hrubé urážky. S tímto názorem se však zdejší soud neztotožňuje.
44. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 2. 2016, č. j. 10 As 49/2015-34, dostupném na www.nssoud.cz, v němž se zabýval obdobným případem slovních ataků na členy orgánu společenství vlastníků jednotek, dospěl k následujícím závěrům: „Prokázané opakující se výroky stěžovatele o korupci v souvislosti se zakázkou s tvrzeným předražením o nikoliv nevýznamnou částku jistě nelze charakterizovat jako pouhou kritiku těch, kteří zakázku připravovali, tedy navrhovatelů správního řízení. K jejich vyslovení došlo na shromáždění několika desítek osob, a to aniž by nařčení členové výboru společenství patřili mezi osoby, vůči nimž právní doktrína i soudní praxe obecně připouští mnohem ostřejší výroky, než které, pronesené vůči jiným osobám, jsou již považovány z hlediska ochrany cti za nepřijatelné. Takovými osobami obecně jsou především politikové, jiné osoby veřejného zájmu či státní úředníci a veřejní činitelé [srov. např. náleze ze dne 15. 3. 2005 sp. zn. I. ÚS 367/03 (N 57/36 SbNU 605)]. Protože do žádné z těchto kategorií nelze členy výboru Společenství zařadit, nelze ani bez dalšího akceptovat údajné stěžovatelovo právo v rámci svobody projevu veřejně tyto osoby difamovat výroky o korupci vyvolané v souvislosti s údajným předražením sjednávané zakázky.“
45. Korupce obecně je chápána za jev nikoliv snad pouze nežádoucí a kritiky hodný, ale za jednání zločinné, jdoucí proti nejbytnějším zájmům těch, na jejichž úkor je ve prospěch korumpujícího upláćeno. Nařčení z takového – trestně postižitelného – jednání, jež bylo adresováno spoluobčanovi bez postavení osoby povinné snášet i expresivnější výroky, není jen drobnou kritickou poznámkou; výroky tohoto rázu překračují již právo na svobodu projevu, neboť se nepřipustně dotýkají práv zaručených uvedeným čl. 10 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Opakující se stěžovatelovy výroky nelze též považovat za pouhé hodnotové soudy. Jejich obsah i okolnosti související jednoznačně je podřazují pod skutková tvrzení charakterizující navíc jednání uražených jako jednání trestně postižitelné.“
46. Z citovaného rozsudku vyplývá, že tzv. difamační výroky, kterými fyzická osoba označí jinou osobu tak, že jí přirovná k pachateli trestného činu, nejsou mezi spoluobčany přípustné a jejich užití lze považovat za hrubé narušení občanského soužití. V dané věci žalobce užil výrazů, kterými lze označit pachatele kriminální činnosti, a to konkrétně výrazu „zlodějka“ označující pachatele trestného činu krádeže a výrazu „podvodnice“, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

kterým lze označit pachatele trestného činu podvodu. Pokud jde o výraz „*lhářko*“, soud má za to, že tento sice výraz sám o sobě nemusí znamenat hrubou urážku způsobitou narušit občanské soužití, nicméně nelze jej hodnotit izolovaně, ale v kontextu obou výše zmíněných výrazů, které již vážnosti dotčených osob nesporně narušit mohou. Uvedené výrazy tudíž ve svém souhrnu naplňují objektivní stránku přestupku dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, neboť je lze objektivně vnímat jako hrubé urážky.

47. Soud byl rovněž nucen odmítnout argumentaci žalobce, že z jeho strany se toliko jednalo o vyřčený hodnotový soud. Zdejší soud má za to, že nařčení z trestního činu nelze posuzovat jako hodnotový soud, a to zvláště u osob nepolitického života, jakými jsou osoby přímo postižené přestupkem, u kterých nelze vyžadovat, aby musely akceptovat vyšší míru kritiky s ohledem na skutečnost, že se jedná o osoby veřejného života (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2018, 30 Cdo 3689/2017, dostupný na www.nsoud.cz). Pro posouzení užitých výroků je podstatné, že žalobce jich užil ve svém dopise, v němž brojil především proti zápisu o průběhu členské schůze společenství a nikoliv proti nesrovnalostem v hospodaření v majetku společenství. Výroky užitě žalobcem proto nelze v žádném případě vnímat jako konstruktivní kritiku, nýbrž jako exces z dovoleného chování, který měl za cíl urazit osoby, kterým byly předmětné výroky adresovány. Námitce nenaplnění skutkové podstaty přestupku proto soud nepřisvědčil.
48. Dále se soud zabýval námitkou porušení zásady individualizace trestu, kterou žalobce spatřoval v tom, že správní orgán I. stupně nezjišťoval jeho osobní a majetkové poměry a nemohl tak posoudit přiměřenost ukládané sankce. Tato námitka není důvodná.
49. K povinnosti správního orgánu zjišťovat osobní a majetkové poměry obviněného z přestupku rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, publ. pod č. 2092/2010 Sb. NSS, dostupném na www.nssoud.cz, uvedl: *„Správní orgán se tedy nebude muset při ukládání pokuty za jiné správní delikty, u nichž zákon neupravuje zvláštní kritérium v podobě osobních a majetkových poměrů pachatele, zabývat podrobným zjišťováním těchto poměrů tam, kde bude s ohledem na výši do úvahy přicházející pokuty a na základní poznatky o osobě pachatele, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení, zřejmé, že nehrozí existenční ohrožení pachatele či jeho podnikání. Naopak tam, kde si závažnost spáchaného deliktu či další relevantní okolnosti vyžádají v rámci rozmezí, které zákon pro daný delikt předpokládá, takovou intenzitu sankce, že nebude možné riziko likvidačního působení pokuty na osobu pachatele bez dalšího vyloučit, bude nutné, aby se správní orgán zjišťováním osobních a majetkových poměrů pachatele důkladněji zabýval a přihlédl k nim do té míry, aby výsledná pokuta byla sice citelným zásahem do jeho majetkové sféry, nikoli však zásahem vzhledem ke svému účelu nepřiměřeným, který má likvidační účinky.“* K pojmu likvidační sankce Nejvyšší správní soud dále upřesnil, že jde o „sankci, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobila mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.“
50. Z výše citovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost zjišťovat osobní a majetkové poměry účastníka řízení správnímu orgánu vzniká až v případě, že je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pokuta mohla mít likvidační charakter. Z obsahu správního spisu vyplývá, že v projednávané věci byl žalobce obviněn z přestupku dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, a tudíž mu dle odst. 4 písm. a) téhož ustanovení bylo možné uložit pokutu až do výše 10 000 Kč. Dále lze ze správního spisu vyčíst, že žalobce v průběhu ústního jednání ani v žádném písemném podání správnímu nesdělil nic ohledně svých osobních a majetkových poměrů. Skutečnost, že mu nebyly majetkové poměry žalobce známy, ostatně konstatoval i správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí. Na základně uvedených skutečností má soud za to, že správní orgán I. stupně nijak nepochybil, když se nezabýval majetkovými poměry žalobce, neboť neměl žádné indicie k učinění závěru, že by případná pokuta byla pro žalobce likvidační. Správnost uvedeného postupu dokládá i skutečnost, že žalobce v následném odvolání ani v podané žalobě nevylicil své majetkové poměry, ač tak učinit nepochybně mohl, aby bylo možné zmíněnou nepřiměřenost uložené sankce vyhodnotit.

51. K namítané diskriminaci z důvodu pohlaví, kterou žalobce shledal ve skutečnosti, že komise k projednání přestupků byla tvořena výlučně ženami, soud uvádí, že z pouhé skutečnosti, že orgán, prostřednictvím kterého správní orgán ve věci rozhodl, byl tvořen jen osobami opačného pohlaví, nelze vyvozovat, že měl být účastník řízení diskriminován ve smyslu zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Dle ust. § 1 uvedeného zákona navíc řízení před správními orgány nespadá do okruhu právních vztahů, v nichž se může osoba domáhat ochrany před neoprávněnou diskriminací. Této námitce proto soud nepřisvědčil.
52. Dokazování listinami souvisejícími s činností společenství vlastníků jednotek a s exekucním řízením žalobce soud neprováděl, a to pro nadbytečnost, neboť prokázání daných skutečností nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
53. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
54. Současně soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku rozsudku II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly, a navíc je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 3. listopadu 2020

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)